

ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΙ ΓΙΑΤΡΟΙ

Εργασιακές σχέσεις - «λάστιχο» που «μπαλώνουν» τα μεγάλα κενά στα νοσοκομεία

■ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Συνέντευξη με γιατρούς που εργάζονται ως επικουρικοί και είναι μέλη της Επιτροπής Αγώνα, εκπρόσωποι της ΔΗΠΑΚ

Για τις κινητοποιήσεις που βρίσκονται σε εξέλιξη αυτό το διάστημα στην Υγεία ενάντια στις απολύσεις των επικουρικών γιατρών, καθώς και συνολικότερα τις επιπτώσεις που έχει η επέκταση των ελαστικών εργασιακών σχέσεων στους υγειονομικούς, στους ασθενείς, στις δημόσιες δομές Υγείας, ο «Ριζοσπάστης» μίλησε με την Ράνια Μπέτση και την Μαρία Μανιατάκου, γιατρούς που εργάζονται ως επικουρικοί σε νοσοκομεία της Αττικής και είναι μέλη της Επιτροπής Αγώνα Επικουρικών Γιατρών και εκπρόσωποι της ΔΗΠΑΚ.

— Τι ακριβώς είναι ο θεσμός του επικουρικού; Τι συνέπειες έχει αυτή η εργασιακή σχέση για τους γιατρούς, τα νοσοκομεία και τους ασθενείς;

Ράνια Μπέτση: Ο θεσμός του επικουρικού γιατρού καθιερώθηκε πριν από 15 χρόνια, αρχικά με σκοπό την κάλυψη έκτακτων και επείγουσών αναγκών σε δυσπρόσιτες και νησιωτικές περιοχές, με κάλυψη των θέσεων κατά προτεραιότητα από νέους άνεργους γιατρούς, έως και πέντε έτη μετά την απόκτηση του τίτλου ειδικότητας. Από το 2007 έγινε δυνατό οι επικουρικοί γιατροί να διορίζονται και σε νοσοκομεία της Αττικής και της Θεσσαλονίκης, ενώ από το 2015 ο θεσμός του επικουρικού διευρύνθηκε ακόμα περισσότερο σε όσους έχουν αποκτήσει τίτλο ειδικότητας την τελευταία δεκαετία. Με το θεσμό, λοιπόν, του επικουρικού γιατρού επεκτείνονται διαρκώς και στο χώρο της δημόσιας Υγείας οι ελαστικές μορφές απασχόλησης και δημιουργείται μια εφεδρεία διαθέσιμου ευέλικτου εργατικού δυναμικού, που εναλλάσσεται μεταξύ προσωρινής εργασίας και ανεργίας.

Οι επικουρικοί γιατροί υπογράφουν συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου. Η διάρκεια της σύμβασης είναι ετήσια, σε ορισμένες περιπτώσεις διετής και τριετής. Τα τελευταία χρόνια δίνονταν παρατάσεις στη θητεία του επικουρικού προσωπικού, προκειμένου να καλυφθούν τα κενά που προέκυπταν από συνταξιοδοτήσεις. Τον περασμένο Ιούλη, με νομοθετική ρύθμιση του υπουργείου Υγείας, δόθηκε παράταση στις συμβάσεις για ένα ακόμα έτος, η παράταση αυτή αφορά όμως μόνο τους επικουρικούς η θητεία των οποίων έληγε μέχρι τις 30/9/2016. Σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία του υπουργείου, σήμερα υπηρετούν 1.463 επικουρικοί γιατροί και από αυτούς 1.177 θα απολυθούν μέχρι 30/9/2017. Στις λίστες αναμονής βρίσκονται περίπου 650 επιπλέον επικουρικοί γιατροί. Την ίδια στιγμή, οι κενές οργανικές θέσεις ειδικευμένων γιατρών φτάνουν τις 6.600, με βάση στοιχεία του 2012, και οι πραγματικές ανάγκες είναι πολλαπλάσιες. Αντί να γίνουν προσλήψεις μόνιμου προσωπικού καλύπτονται με στοιχειώδη τρόπο οι μόνιμες και διαρκώς αυξανόμενες ανάγκες των νοσοκομείων με προσωπικό που προορίζεται υποτίθεται για την κάλυψη έκτακτων αναγκών, προσωπικό που πληρώνεται από τα έσοδα των νοσοκομείων και όχι από τον κρατικό προϋπολογισμό.

Με τις συνταξιοδοτήσεις και τις απολύσεις επικουρικών θα προκύψουν τους επόμενους μήνες σοβαρά προβλήματα στη λειτουργία αρκετών τμημάτων. Ένα τέτοιο παράδειγμα είναι το Ενδοκρινολογικό Τμήμα του νοσοκομείου της Νίκαιας, όπου εργαζόμαστε. Το

Τμήμα στελεχώνεται μόνο από έναν μόνιμο γιατρό, ο οποίος συνταξιοδοτείται στα τέλη του έτους, και δύο επικουρικούς, από τους οποίους έμεινε ένας, αφού η δική μου σύμβαση έληξε στις 26/11. Πρόκειται για Τμήμα που παρακολουθεί χρόνια περιστατικά, εξυπηρετεί πληθυσμό της περιοχής που υπάρχουν μεγάλα ποσοστά ανεργίας και ανέχεια.

Μαρία Μανιατάκου: Για τους γιατρούς που εργάζονται ως επικουρικοί, είναι μόνιμη η εργασιακή ανασφάλεια, η κινητικότητα από νοσοκομείο σε νοσοκομείο. Εγώ έχω αλλάξει από το 2011 μέχρι το 2016 τρία νοσοκομεία. Δούλεψα έναν χρόνο στη Χαλκίδα, έναν χρόνο στην Κόρινθο και τώρα δούλεψα σε ένα νοσοκομείο στην Αθήνα για τρίτη χρονιά, λόγω των παρατάσεων. Από το ένα επικουρικό στο επόμενο υπάρχουν διαστήματα ανεργίας, που ειδικά για κάποιες ειδικότητες μπορεί να διαρκούν χρόνια. Σε κάθε νοσοκομείο ο επικουρικός είναι πάντα καινούργιος, ακόμα κι αν έχει δουλέψει πέντε και έξι χρόνια στο ΕΣΥ. Υπάρχει δυσκολία στην προσαρμογή, πράγμα που επηρεάζει τη λειτουργία του νοσοκομείου, έχει επίπτωση στους συναδέλφους και τους ασθενείς. Ουσιαστικά, πρόκειται για ένα πολύ ευέλικτο, πολύ εξειδικευμένο εργατικό δυναμικό. Εκτός από την εργασιακή ανασφάλεια και τις μετακινήσεις, οι επικουρικοί δεν έχουν τα ίδια δικαιώματα με τους συναδέλφους τους. Δεν δικαιούνται εκπαιδευτική άδεια, δεν έχουν τις ίδιες κανονικές άδειες, δεν παίρνουν χρονοεπίδομα.

Οι ελαστικές σχέσεις εργασίας ισχύουν πλέον παντού, σε όλες τις ειδικότητες, στον ιδιωτικό αλλά και στο δημόσιο πλέον τομέα. Μέσα στα νοσοκομεία βλέπουμε τα εργαλαβικά συνεργεία, τις συμβάσεις με μπλοκάκι, το θεσμό των επικουρικών. Θέλουν αυτές τις εργασιακές σχέσεις να τις γενικεύσουν, όπως άλλωστε ισχύει και σε άλλες χώρες. Στην Αγγλία, για παράδειγμα, στο σύστημα Υγείας (NHS) υπάρχουν οι θέσεις locum. Οι γιατροί που εργάζονται με locum καλούνται να καλύψουν ανάγκες όταν και όπου προκύπτουν. Για παράδειγμα, να παρέχουν τις υπηρεσίες τους για λίγες ώρες ή μέρες, να καλύπτουν μια άδεια ασθενείας ή εγκυμοσύνης.

Μονιμοποίηση όλων των επικουρικών, άμεσες προσλήψεις μόνιμου προσωπικού

— Ποια είναι τα αιτήματα των επικουρικών; Ποιες πρωτοβουλίες σχεδιάζονται για τη διεκδίκησή τους;

Μαρία Μανιατάκου: Κόντρα στην προσπάθεια της κυβέρνησης να μας κάνει επι-

Κινητοποιήσεις έξω από το υπουργείο Υγείας έχουν κάνει αρκετές φορές το τελευταίο διάστημα οι εργαζόμενοι στα νοσοκομεία, ενάντια στις μορφές ελαστικής εργασίας

κουρικούς «πολλών ταχυτήτων», να μας χωρίσει σε αυτούς που απολύονται τους επόμενους μήνες και σε εκείνους που θα αντιμετωπίσουν την ανεργία μετά από έναν χρόνο, διεκδικούμε να μην απολυθεί κανένας επικουρικός γιατρός, να μονιμοποιηθούν όλοι χωρίς όρους και προϋποθέσεις. Τα οργανικά και πολύ περισσότερο τα πραγματικά κενά δεν καλύπτονται ούτε αν μονιμοποιηθούν οι υπηρετούντες επικουρικοί, αλλά και όσοι περιμένουν στις λίστες. Διεκδικούμε άμεσα προσλήψεις μόνιμου προσωπικού, πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, ώστε να παρέχεται δημόσια και δωρεάν Υγεία, με παράλληλη κατάργηση κάθε επιχειρηματικής δράσης στον τομέα αυτό.

Για την καλύτερη οργάνωση των κινητοποιήσεών μας, έχει δημιουργηθεί μια Επιτροπή Αγώνα Επικουρικών Γιατρών στην Αθήνα. Στις 8 Δεκεμβρίου, μέρα πανελλαδικής απεργίας, η ΟΕΝΓΕ έχει προκηρύξει απεργία, με συγκέντρωση στο υπουργείο Υγείας, και ένα από τα αιτήματά της είναι και το θέμα των επικουρικών.

Ράνια Μπέτση: Στο μεταξύ, έχουν ήδη γίνει παραστάσεις διαμαρτυρίας σε διοικήσεις νοσοκομείων, όπως στο νοσοκομείο της Νίκαιας και τον «Ευαγγελισμό», στην 1η και 2η Υγειονομική Περιφέρεια (ΥΠΕ). Στις 24/10 και στις 14/11 έγιναν παναττικές στάσεις εργασίας νοσοκομειακών γιατρών και συγκεντρώσεις στο υπουργείο Υγείας.

— Πώς στέκονται η κυβέρνηση και το υπουργείο Υγείας απέναντι στο αίτημα για μονιμοποίηση των επικουρικών και προσλήψεις μόνιμου προσωπικού;

Ράνια Μπέτση: Το υπουργείο Υγείας παρουσίασε τις απολύσεις επικουρικών σαν «ευκαιρία» διορισμού νέων γιατρών, από αυτούς που είναι εγγεγραμμένοι στις λίστες. Δήλωσε πως θα διατηρήσει το θεσμό του επικουρικού, με το πρόσχημα της κάλυψης έκτακτων αναγκών, ενώ παράλληλα τον παρουσιάζει σαν έναν τρόπο περιορισμού της διαρροής επιστημόνων στο εξωτερικό. Κυβέρνηση και υπουργείο «απαντούν» στο αίτημα μονιμοποίησης των επικουρικών για-

τρών ισχυριζόμενοι ότι οι διορισμοί πρέπει να γίνονται μέσα από κρίσεις. Στην πραγματικότητα, έτσι υποβαθμίζεται το πτυχίο και ο τίτλος ειδικότητας.

Υποστηρίζουμε τη μονιμοποίηση των επικουρικών γιατρών γιατί θεωρούμε την απόκτηση πτυχίου και τίτλου ιατρικής ειδικότητας ως επαρκή προϋπόθεση για πρόσληψη μόνιμου γιατρού. Είναι παράδοξο να αμφισβητείται η ικανότητα των επικουρικών να στελεχώνουν μόνιμες θέσεις, ενώ όσο υπηρετούν έχουν τις ίδιες ευθύνες και καθήκοντα με τους μόνιμους γιατρούς. Διεκδικούμε την κατάργηση όλων των ελαστικών μορφών απασχόλησης, καθώς όλοι έχουν δικαίωμα για μόνιμη δουλειά με πλήρη εργασιακά και ασφαλιστικά δικαιώματα.

Μαρία Μανιατάκου: Τη στάση της κυβέρνησης στηρίζει και η παράταξη του «Μετώπου», οι συνδικαλιστές της οποίας προσκείνονται στον ΣΥΡΙΖΑ. Συμφωνεί με τις απολύσεις αρκεί, όπως λέει, να προκηρυχθούν νέες θέσεις επικουρικών. Κάνει λόγο για λήξη των συμβάσεων και κατηγορεί τη ΔΗΠΑΚ που μιλά για απολύσεις, λέει και δεν πρόκειται για το ίδιο πράγμα. Χρησιμοποιεί κι αυτή με τη σειρά της το «επιχείρημα» της αξιοκρατίας. Όσον αφορά τις άλλες δυνάμεις, η ΔΗΚΝΙ (ΝΔ) και η ΑΡΣΙ (ΑΝΤΑΡΣΥΑ) εκφράζουν επίσης διαφωνίες με την πάγια θέση της ΔΗΠΑΚ για μονιμοποίηση των επικουρικών χωρίς όρους και προϋποθέσεις.

Κυβέρνηση και υπουργείο «διαφημίζουν» ότι τον τελευταίο χρόνο έχουν αυξήσει τις προσλήψεις επικουρικών. Η πραγματικότητα είναι ότι υπάρχουν μεγάλες ανάγκες τις οποίες «μπαλώνουν» με αυτόν τον τρόπο, ενώ δεν προχωρούν σε προσλήψεις μόνιμου προσωπικού. Είναι ενδεικτικό ότι για κάθε θέση που προκηρύσσεται καταθέτουν τα χαρτιά τους 40, 50 και 60 γιατροί. Η επίκληση των κρίσεων είναι τελείως προσχηματική, αφού η κυβέρνηση δεν έχει πρόθεση να προχωρήσει σε προσλήψεις μόνιμου προσωπικού. Αυτοί που προφασίζονται τις κρίσεις είναι οι ίδιοι που αφήνουν τα νοσοκομεία κενά από γιατρούς, νοσηλευτές, τραυματιοφορείς.